

GRUNDNOTAT

27. februar 2009
J.nr. 2504/1224-0002
Ref. MPE/ANN

Side 1/6

Grundnotat om forslag fra EU-kommissionen om forordning der implementerer direktiv 2005/32/EF med hensyn til at fastlægge eco-designkrav til husholdningskøleskabe og -frysere

KOM nr. (foreligger ikke), af 24. februar 2009

1. Resumé

Kommissionen har den 24. februar fremsendt et forslag til forordning om energieffektiviseringskrav til husholdningskøleskabe og -frysere. Forslaget er et led i udmøntningen af Eco-designdirektivet, som er et rammedirektiv, der har til formål at reducere energiforbruget i energiforbrugende produkter. Forslaget forventes sat til afstemning d. 12. marts 2009 i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol. Forslaget stiller krav til energiforbruget af husholdningskøleskabe og -frysere. Forslaget vurderes at have positive energi- og klimamæssige konsekvenser, som følge af et lavere energiforbrug i brugsfasen af de berørte produkter. Forslaget vurderes ikke at berøre statsfinanserne, det vurderes at have en positiv effekt på samfundsøkonomien og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet. Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 24. februar fremsendt forslag til forordning om krav til husholdningskøleskabe og -frysere, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forslaget skal til afstemning i den Regulerende Komité den 13. marts 2009. Forordningen stiller krav til det maksimale elforbrug for husholdningskøleskabe og -frysere. Samtidig med denne forordning har Kommissionen fremsat et forslag til direktiv om energimærkning af samme produktgruppe. Der er udarbejdet et særskilt grundnotat for direktivet om energimærkning af husholdningskøleskabe og -frysere.

Forslaget forventes sat til afstemning d. 12. marts 2009.

3. Hjemmelsgrundlag

Forordningen har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/32/EF af 6. juli 2005 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energiforbrugende produkter (Eco-designdirektivet) specielt artikel 15. Eco-designdirektivet er baseret på Traktatens artikel 95 (indre marked). Forordningen er et led i rækken af gennemførelsesforanstaltninger under Eco-designdirektivet.

Forslaget behandles i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol jf. bestemmelserne i artikel 5a stk. 1-4 og art. 7 i afgørelse 1999/468/EF.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er et led i udfyldelsen af Eco-designdirektivet og stiller energieffektivitetskrav til køleskabe og fryserer, som anvendes i private husholdninger.

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varenes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

5. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse energiforbruget ved at sætte minimumskrav til husholdningskøleskabe og -fryseres energieffektivitet. Foruden apparater til husholdningsbrug omfatter forslaget også apparater, der markedsføres til ikke-husholdningsmæssig brug samt apparater, der benyttes til køling af andet end fødevarer. Forslaget tager primært sigte på køleskabe og fryserer, der kan tilsluttes elnettet, men omfatter desuden apparater, som også kan fungere med batterier som strømkilde.

Forslagets energieffektivitetskrav gælder ikke apparater med et opbevaringsvolumen på mindre end 10 liter. Ligeledes gælder energieffektivitetskravene ikke for apparater der er baseret på andet end kompressionsteknologi, såfremt apparaterne har frysefunktion.

Energieffektivitetskravene sondrer mellem kompressorbaserede apparater, som er de mest udbredte på markedet og apparater baseret på absorptionsteknologi, som er stille i drift og derfor typisk anvendes i hotelværelser. Disse udgør en lille andel af markedet. Kompressorbaserede apparater forbruger mindre energi end apparater baseret på absorptionsteknologi.

Kravene foreslås indført i tre trin:

Trin 1: Fra 1. juli 2010

Kompressorbaserede apparater skal opfylde den nuværende energiklasse A.

Absorptionsbaserede apparater skal opfylde et energieffek-

tivitetskrav, der svarer til energiklasse G.

Krav om produktinformation for vinkølere, samt information om hvordan apparaterne skal indrettes indvendigt, så de er mest energieffektive.

Trin 2: Fra 1. juli 2013

Kompressorbaserede apparater skal opfylde den nuværende energiklasse A+.

Energieffektivitetskravene til absorptionsbaserede apparater strammes, så de opfylder kravene til energiklasse F.

Apparater med en hurtigfrost-funktion skal have en funktion, så apparatet automatisk vender tilbage til dets almindelige frosttilstand.

For apparater hvis frysetemperatur kan reguleres efter omgivelsernes temperatur, skal denne regulering foregå automatisk.

Apparater med et opbevaringsvolumen på under 10 liter skal automatisk gå ned til et forbrug på 0 Watt senest en time efter, at apparatet er tømt.

Trin 3: Fra 1. juli 2015

Kompressorbaserede apparater skal opfylde energiklasse A+.

Energieffektivitetskravene til absorptionsbaserede apparater strammes, så de opfylder energiklasse E.

Korrektionsfaktorer

Ved beregning af energieffektiviteten tages højde for, at et apparat, der anvendes i et varmt klima, forbruger mere energi end i et koldt klima. Der indføres derfor en korrektionsfaktor, som tillader et energiforbrug, der er op til 8 pct. højere end det maksimale energiforbrug.

Ligeledes tillades en korrektionsfaktor for køle/fryseskabe, som har en selvafrimningsfunktion (no-frost), således at det energiforbrug, der anvendes til frostrummet, tillades at være op til 8 pct. højere end for skabe uden 'no frost'-funktion.

For vinkølere med glasdøre har det tidligere været overvejet at indføre en korrektionsfaktor, der kan anvendes i beregningen af apparatets energieffektivitet således, at den kompenserer for glasdørens større varmetab. Herved får apparatet en bedre energiklasse, end det ellers ville kunne opnå. Denne faktor tillades *ikke* i nærværende forslag til forordning. I praksis vil dette betyde, at vinkølere med glasdøre vil have svært ved at opnå energiklassen A, og de vil derfor blive udfaset af markedet.

Revision

Senest fem år efter ikrafttræden skal Kommissionen revidere forslaget på baggrund af den teknologiske udvikling. To år efter vedtagelsen skal Kommissionen vurdere behovet for særskilte energieffektiviseringskrav til vinkølere.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet vil i overensstemmelse med den valgte komité-procedure udtale sig, efter at komitéen har stemt om forslaget.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

De danske regler for maksimalt energiforbrug i husholdningskøleskabe og –frysere er fastlagt i bekendtgørelse nr. 1067 af 18. december 1997 om normer for energieffektivitet i elektriske køleapparater til husholdningsbrug.

Ifølge bekendtgørelsen skal alle husholdningskøleskabe og –frysere mindst opfylde energiklasse D for at blive anvendt i Danmark. Nærværende forslag til forordning vil erstatte de eksisterende danske regler, hvis det bliver vedtaget.

Forslaget til forordning vil, hvis den vedtages i ovennævnte komité, samt af Rådet og Europa-Parlamentet, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og –kontrol mv. Omkostningerne dækkes inden for Klima- og Energiministeriets bevillingsmæssige rammer.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Producenter af produkter, der er omfattet af dette forslag, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagets bestemmelser. Dette vurderes imidlertid ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde i forhold til de dokumentations- og informationskrav, producenter af elektrisk og elektronisk udstyr, herunder køleskabe og fryserne allerede er omfattet af.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som følge af reduktion af det samlede danske energiforbrug skønnes forslaget at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Eventuelle prisstigninger på produkterne, som følger af producenternes meromkostninger til udvikling og produktion af produkter med lavere elforbrug, vil, ifølge de analyser som EU-Kommissionen har ladet udarbejde, være mindre end de besparelser, der følger af et lavere energiforbrug i produkternes brugsfase.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget om energieffektivitetskrav til husholdningskøleskabe og -frysere vurderes at have en positiv effekt på miljøet og beskyttelsesniveauet.

I Danmark, hvor den samlede markedsandel for apparater med energiklasser A og A+ er 88 pct., er de forventede elbesparelser, med tilhørende besparelser i drivhusgasser, forholdsvist beskedne. De foreslåede energieffektivitetskrav er således beregnet til at medføre en besparelse på ca. 100 GWh/år fra 2020, svarende til 6 pct. af det nuværende elforbrug til husholdningskøleskabe og -frysere.

Samtidig er den forventede naturlige udvikling i salg af apparater, der er mærkede A eller bedre, stagneret de seneste år. Kommissionens forslag, hvor alle apparater under energiklasse A bliver fjernet fra markedet allerede fra trin 1, vil derfor skubbe markedet i den ønskede retning.

9. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Klima- og Energipolitik. Der er indkommet høringssvar fra Organisationen for Vedvarende Energi (OVE), Det Økologiske Råd samt Dansk Energi.

OVE fremfører, at størstedelen af de solgte apparater i Danmark i dag er A-mærkede. Derfor er det ikke tilstrækkeligt ambitiøst, at apparaterne først skal opfylde kravet til energiklasse A+ fra forslaget trin 2. I stedet foreslår organisationen, at energiklasse A+ indføres som minimumskrav allerede fra 2010. Endvidere fremfører OVE, at brugen af de korrektionsfaktorer, der medtages i beregningen af apparaternes energieffektivitet er ubegrundet, og vil vildlede forbrugerne omkring energimærkning. Organisationen foreslår derfor, at brugen af korrektionsfaktorerne ikke tillades. Endeligt foreslår OVE, at man ved beregningen af apparaternes energieffektivitet tager udgangspunkt i apparaternes areal og ikke indre volumen. Det vil betyde, at kravene til de store apparater vil blive skærpet, således at de er lige så ambitiøse som kravene til de mindre apparater.

I lighed med OVE mener Det Økologiske Råd, at kravet om, at apparaterne skal opfylde energiklasse A+ skal træde i kraft allerede fra trin 1. Organisationen foreslår yderligere, at efter 5 år skal der være et krav om, at apparaterne skal opfylde energiklasse A++.

Dansk Energi mener, at eco-designkravene bør fastlægges ambitiøst nu og for en væsentlig længere tidshorisont end det foreslåede, gerne frem til 2030-2050.

Energistyrelsen har desuden d. 18. februar afholdt et offentligt møde for interesserede, hvor der har været en teknisk gennemgang af forslaget. Repræsentanten for Teknologisk Institut udtrykte samme holdning til brugen af korrektionsfaktorer, som angivet i høringssvaret fra OVE.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag til krav til husholdningskøleskabe og -frysere. Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

Regeringen vurderer, at ambitionsniveauet i Kommissionens forslag er passende og finder det væsentligt, at dette niveau bibeholdes.

De køleskabe, som ikke er omfattet af forslaget, udgør en lille markedsandel. Absorptionskøleskabe som også udgør en mindre markedsandel anvendes ofte i hotelværelser. Regeringen støtter, at der sættes effektivitetskrav til disse, da de har et betydeligt større energiforbrug end kompressorkøleskabene.

Regeringen finder det acceptabelt, at der tillades korrektionsfaktorer for klimazone og 'no-frost'-funktion ved beregning af, om apparatet overholder forslagets energieffektivitetskrav.

Regeringen støtter, at korrektionsfaktorerne for glasdøre ikke tillades anvendt i beregninger af apparaternes energieffektivitet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er principiel opbakning til de krav, som Kommissionen foreslår.

Det forventes, at en række medlemslande vil arbejde for, at korrektionsfaktorerne for vinkøle- re med glasdøre, skal tillades.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.